

SADRŽAJ

Bruto premija životnih i neživotnih osiguranja u 2021. godini iznosila je 11,8 milijardi kuna, uz rast od 1,1 milijarde kuna u odnosu na 2020.

AZTN odobrio koncentraciju Valinge Croatia i Spin Valis u prvoj fazi

Provedba ZNTP-a: AZTN kaznio SETOVIA VOĆE d.o.o. s 120.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu lubenica

Provedba ZNTP-A: AZTN kaznio Fermopromet d.o.o., Majške Međe sa 60.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi

Provedba ZNTP-A: AZTN kaznio Eurotex Global Trade d.o.o. (prije Glavice d.o.o.), Zagreb s 50.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi

Uredba o stranim subvencijama: na snagu stupaju pravila kojima se osiguravaju pravedna i otvorena tržišta EU

Bruto premija životnih i neživotnih osiguranja u 2021. godini iznosila je 11,8 milijardi kuna, uz rast od 1,1 milijarde kuna u odnosu na 2020.

Istraživanjem je obuhvaćeno tržište životnih i neživotnih osiguranja, a unutar tržišta neživotnih osiguranja detaljnije je obuhvaćeno i analizirano tržište osiguranja motornih vozila

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) provela je redovno istraživanje tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2021. godini. Cilj ovog istraživanja bio je prikupiti podatke i utvrditi osnovne pokazatelje stanja na mjerodavnom tržištu s naglaskom na pokazatelje koncentriranosti tržišta i moguće promjene u odnosu na prethodna razdoblja.

Istraživanjem je obuhvaćeno tržište životnih i neživotnih osiguranja, a unutar tržišta neživotnih osiguranja detaljnije je obuhvaćeno i analizirano tržište

osiguranja motornih vozila. Tržišni udjeli poduzetnika na pojedinim segmentima tržišta utvrđeni su na temelju propisanog kriterija ukupno zaračunate bruto premije osiguranja.

AZTN je za potrebe utvrđivanja osnovnih pokazatelja stanja na tržištu koristio dostavljene publikacije od strane Hrvatskog ureda za osiguranje (HUO), koji AZTN-u redovito godišnje dostavlja svoje publikacije, a za potrebe ovog istraživanja riječ je o sljedećim publikacijama: "Tržište osiguranja u Republici Hrvatskoj 2021." i "Motorna vozila i osigu-

ranje 2021." Dodatno su korišteni podaci iz brošure HUO-a pod nazivom "Ključne informacije o tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj 2021."

Opći pokazatelji tržišta osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2021. godini

Na tržištu osiguranja u Republici Hrvatskoj u 2021. godini poslovalo je 15 društava za osiguranje. Dodatni učinak na tržištu imao je jedan osiguravatelj sa sjedištem u drugoj državi članici EU-a putem podružnica i to Sava osiguranje d.d. – Podružnica Hrvatska.

U odnosu na prethodnu 2020. godinu, u promatranoj 2021. godini jednak je broj društava za osiguranje, njih 15, odnosno ako se uključi Sava osiguranje d.d. – Podružnica Hrvatska, aktivno je bilo 16 društava za osiguranje.

Tijekom 2021. godine društvo za osiguranje Groupama iz Francuske je u trećem tromjesečju 2021. godine ušlo na hrvatsko

PROMATRANO PREMA SKUPINAMA OSIGURANJA, ZARAČUNATA BRUTO PREMIJA ŽIVOTNIH OSIGURANJA U 2021. GODINI IZNOSILA JE 2,9 MILIJARDI KUNA, DOK JE U SKUPINI NEŽIVOTNIH OSIGURANJA IZNOSILA 8,9 MILIJARDI KUNA

tržište preuzimanjem OTP osiguranja d.d. od mađarskog OTP-a te od 7. rujna 2021. godine OTP osiguranje posluje pod novom tvrtkom Groupama osiguranje d.d., Zagreb. Na rast ukupne zaračunate bruto premije primarno je utjecao rast zaračunate bruto premije u segmentu neživotnih osiguranja u 2021. godini. No, nakon dvije godine negativnog trenda, bilježi se rast i u segmentu životnih osiguranja.

Životna osiguranja

Promatrano prema skupinama osiguranja, zaračunata bruto premija životnih osiguranja u 2021. godini iznosila je 2,9 mili-

jardi kuna, dok je u skupini neživotnih osiguranja iznosila 8,9 milijardi kuna. Najveći iznos ukupne zaračunate bruto premije u 2021. godini, promatrajući pojedine osiguratelje, ostvarilo je Croatia osiguranje koje bilježi tržišni udio od 24 posto. Drugo je Euroherc osiguranje s tržišnim udjelom od 12,5 posto. Slijedi na trećem mjestu Allianz Hrvatska s tržišnim udjelom od 10,4 posto. Wiener osiguranje VIG je na četvrtoj poziciji s tržišnim udjelom od 10,2 posto, a Generali na petoj poziciji s tržišnim udjelom od 8,3 posto.

Promatrajući pojedina društva za osiguranje kao povezana

Ukupna zaračunata bruto premija osiguranja

Ukupna zaračunata bruto premija osiguranja (životna i neživotna osiguranja) u 2021. godini iznosila je 11,8 milijardi kuna, uključujući i Sava osiguranje koje posluje preko podružnice. U odnosu na 2020. godinu u kojoj je iznosila 10,7 milijardi kuna, u promatranoj 2021. godini bilježi se rast zaračunate bruto premije od 1,1 milijarde kuna. U postotnom iznosu to je dvoznamenkasti rast zaračunate bruto premije koji iznosi 10,7 posto.

društva, odnosno grupacije, prvi je koncern Agram čije članice, Euroherc osiguranje, Adriatic i Agram Life osiguranje bilježe zajednički tržišni udio od 26,2 posto u 2021. godini.

AZTN je u predmetnom istraživanju utvrđivao pokazatelje koncentriranosti tržišta osiguranja. Rezultati istraživanja u tom dijelu pokazali su kako je tržište osiguranja u RH u 2021. godini relativno dobro strukturirano i bilježi kompetitivnost, uz pokazatelje umjerene koncentriranosti te se u 2021. godini bilježi trend blagog pada koncentriranosti, dok je u prethodnoj 2020. godini zabilježen blagi rast koncentriranosti.

Omjer tržišne koncentracije

Herfindahl-Hirschman indeks (HHI) ukupnog tržišta osiguranja u 2021. godini, promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 1.219, dok je u prethodnoj 2020. isti pokazatelj iznosio 1.243 te se bilježi rast HHI ukupnog tržišta osiguranja u 2021. godini u odnosu na 2020. godinu. U 2021. godini je omjer tržišne koncentracije iskazan tržišnim udjelima prvih pet osiguratelja (CR5), promatran kroz pojedinačne tržišne udjele osiguratelja, iznosio 67,6 te se u usporedbi s 2020. u kojoj je iznosio 67,3 bilježi blagi rast koncentriranosti.

Promatrano po segmentima, HHI tržišta životnih osiguranja u 2021. godini, promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 1.313 dok je u prethodnoj 2020. isti pokazatelj iznosio 1.243, te se bilježi blagi rast HHI. Omjer tržišne koncentracije iskazan tržišnim udjelima prvih pet osiguratelja (CR5), promatran kroz pojedinačne tržišne udjele osiguratelja u ovom segmentu tržišta, iznosio je 72, te se u usporedbi s 2020. u kojoj je iznosio 71,4 bilježi blagi rast koncentriranosti.

HHI tržišta neživotnih osiguranja u 2021. godini, promatrano prema pojedinačnim osigurateljima, iznosio je 1.460 dok je u

prethodnoj 2020. isti pokazatelj iznosio 1.491 te se bilježi blagi pad navedenog pokazatelja. Omjer tržišne koncentracije iskazan tržišnim udjelima prvih pet osiguratelja (CR5), promatran kroz pojedinačne tržišne udjele osiguratelja promatrano u ovom segmentu tržišta, iznosio je 74,4 te u usporedbi s 2020. u kojoj je iznosio 74,5 bilježi blagi pad koncentriranosti.

Osiguranje motornih vozila

Tržišni segment osiguranja motornih vozila koji uključuju obvezno osiguranje vlasnika – korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete nanesene

trećim osobama (obvezno osiguranje) i osiguranje cestovnih vozila (kasko osiguranje) predstavljaju najznačajnije vrste osiguranja, koje u ukupno zaračunatoj bruto premiji na tržištu osiguranja prema vrstama osiguranja u 2021. godini bilježe tržišni udio od 37,2 posto.

Najveći tržišni udio na tržištu obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti s iznosom od 51,7 posto bilježi Agram koncern kroz svoja društva za osiguranje - Euroherc osiguranje i Adriatic osiguranje, uz rast tržišnog udjela u odnosu na 2020. godinu. Slijede Croatia osiguranje s tržišnim udjelom od 18,9 posto, Generali s tržišnim udjelom od 6,8 posto,

te Wiener VIG i Triglav s pojedinačnim tržišnim udjelima oko 4,8 posto. Ujedno Wiener VIG je u 2021. godini ispred Triglava i Allianz u usporedbi s pokazateljima u prethodnoj 2020. godini.

Promatrajući društva za osiguranje pojedinačno, odnosno izvan grupacije povezanih društava, najveću zaračunatu bruto premiju i tržišni udio na tržištu obveznog osiguranja od automobilske odgovornosti bilježi Euroherc osiguranje (25,9 posto). Slijedi druga članica Koncerna Agram, Adriatic osiguranje s tržišnim udjelom od 25,8 posto, dok je treće Croatia osiguranje koje bilježi tržišni udio od 18,9 posto.

Što se tiče koncentriranosti ovog tržišta u promatranoj 2021. godini, bilježi se rast koncentriranosti prije svega radi rasta tržišnih udjela članica Koncerna Agram i Generali osiguranja, što je nastavak trenda iz prošlogodišnjeg istraživanja za 2020. godinu. HH indeks iznosi 3.166 što upućuje na zaključak o visoko koncentriranom tržištu.

Kanali distribucije

Najzastupljeniji kanal distribucije u prodaji osiguranja (životna i neživotna) u 2021. godini bila je interna prodaja. Zatim slijede agencije, prodaja bez provizije (zaposlenici društava), banke, brokeri te ostali kanali distribucije. **a**

AZTN odobrio koncentraciju Valinge Croatia i Spin Valis u prvoj fazi

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (AZTN) ocijenila je dopuštenom namjeru provedbe koncentracije koja će nastati stjecanjem izravne kontrole na trajnoj osnovi poduzetnika Valinge

Croatia d.o.o. nad poduzetnikom Spin Valis d.o.o. i njegovim povezanim društvima. Oba sudionika aktivna su u drvenoj industriji, gdje je Valinge Croatia, odnosno Pervanovo grupa primarno prisutna kao proizvođač podova, odnosno podnih obloga, dok je osnovna djelatnost Spin Valisa proizvodnja i prodaja drvnog namještaja.

Mjerodavna tržišta

Na horizontalnoj razini oba sudionika prisutna su u proizvodnji i prodaji određenih grupa proizvoda, stoga su mjerodavna tržišta u

predmetnom slučaju utvrđena u proizvodnom smislu kao tržište proizvodnje i prodaje namještaja, piljene (drvene) građe, drvnih elemenata / komponenti, drvenih panela, drvnih ostataka, briketa, tržište kupnje drvenih trupaca (tehničkog drva) te prostornog (ogrjevnog) drva. U zemljopisnom smislu mjerodavna tržišta utvrđena su za sva proizvodna tržišta teritorij Republike Hrvatske te područje EU, osim za tržišta kupnje drvenih trupaca (tehničkog drva) te prostornog (ogrjevnog) drva gdje je mjerodavan isključi-

vo teritorij Republike Hrvatske. Osim toga, isključivo je stjecatelj prisutan na tržištu proizvodnje i prodaje podnih obloga na teritoriju Republike Hrvatske te području EU, dok je isključivo ciljni poduzetnik prisutan na tržištu proizvodnje i prodaje električne i toplinske energije na teritoriju Republike Hrvatske putem svojeg povezanog poduzetnika Spin Valis International. Prije provedbe predmetne koncentracije sudionici nisu u nikakvom vertikalnom odnosu, a što će izvjesno postati nakon njezine provedbe.

Javni poziv

AZTN je putem javnog poziva pozvao sve poduzetnike i ostale koji djeluju na utvrđenim mjerodavnim i drugim tržištima na teritoriju Republike Hrvatske, na dostavu svojih primjedaba, stavova i mišljenja o mogućim konkretnim značajnim učincima ove koncentracije na njihovo poslovanje, kao i na moguće značajne učinke te koncentracije na tržišno natjecanje na navedenim tržištima te nije zaprimio niti jednu primjedb, stav ili mišljenje u svezi koncentracije. **a**

Provedba ZNTP-a: AZTN kaznio SETOVIA VOĆE d.o.o. s 120.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi pri otkupu lubenica

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je zbog teških povreda Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje u tekstu: ZNTP), kaznila SETOVIA VOĆE d.o.o. (dalje u tekstu: SETOVIA VOĆE) sa 120.000,00 kuna. AZTN je po službenoj dužnosti protiv SETOVIA VOĆA pokrenuo upravni postupak u smislu ZNTP-a, radi utvrđivanja povreda ZNTP-a pri otkupu lubenica. Nakon provedenog upravnog postupka, AZTN je utvrdio da je SETO-

VIA VOĆE iskorištavajući značajnu pregovaračku snagu, u razdoblju od 1. travnja 2018. do 10. prosinca 2021. sa četiri dobavljača ugovorila otkup lubenica pisanim ugovorima koji nisu sadržavali odredbe o roku isporuke, sa dva dobavljača pisanim ugovorima nije odredila kvalitetu i vrstu robe koja je predmet tih ugovora, u odnosu na dva dobavljača izvršavala plaćanja u rokovima duljim od 30 dana koji rok je ZNTP-om propisan za svježi proizvod, te sa jednim dobavljačem pisanim ugovorom nije odredila mjesto is-

poruke, time da se navedeno razdoblje ne odnosi na trajanje svih povreda. Opisanim postupanjima SETOVIA VOĆE je počinila teške povrede ZNTP-a, za koju svaku od

povreda je prema ZNTP-u moguće izreći upravno-kaznenu mjeru do 3.500.000,00 kuna. AZTN je uzimajući u obzir težinu, opseg i vrijeme trajanja povrede te posljedice povreda za dobavljače, kao olakotne i otegotne okolnosti, SETOVIA VOĆU izrekao upravno – kaznenu mjeru u visini od 120.000,00 kuna.

AZTN smatra da je izrečena upravno – kaznena mjera razmjerna težini, opsegu i trajanju povreda te da će time biti ostvareni cilj i svrha njezina izricanja u smislu odvratanja od kršenja odredbi

ZNTP-a, ne samo u odnosu na SETOVIA VOĆE već i u odnosu na druge adresate ovoga zakona. Pored izricanja upravno-kaznene mjere, AZTN je SETOVIA VOĆU izrekao i zabranu svakog daljnjeg postupanja utvrđenog rješenjem.

Cjeloviti tekst rješenja objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a, na poveznici <https://www.aztn.hr/provedba-zntp-a-aztn-kaznio-setovia-voce-d-o-o-s-120-00000-kuna-zbog-nametanja-nepostenih-trgovackih-praksi-pri-otkupu-lubenica/> **a**

Provedba ZNTP-a: AZTN kaznio Fermopromet d.o.o., Majške Međe sa 60.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je zbog povrede odredaba Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje u tekstu: ZNTP), kaznila FERMOPROMET d.o.o. sa 60.000,00 kuna.

AZTN je po službenoj dužnosti protiv FERMOPROMETA

d.o.o. (dalje u tekstu: FERMO-PROMET) pokrenuo upravni postupak u smislu ZNTP-a, radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njegovim dobavljačima žitarica i uljarica.

Nakon provedenog postupka, AZTN je utvrdio da je FERMO-

PROMET, u sezoni otkupa 2018., svojim dobavljačima žitarica i uljarica nametnuo nepoštenu trgovačku prasku prekoračenja rokova plaćanja, na način da je u odnosu na 20 računa izvršio plaćanja sa zakašnjenjem, odnosno u rokovima koji su dulji od ZNTP-om dopuštenih 60 dana od dana primitka urednog zaprimanja raču-

na dobavljača za poljoprivredni ili prehrambeni proizvod. AZTN je izrečenu upravno – kaznenu mjeru u iznosu od 60.000,00 kuna, utvrdio uzimajući u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice povrede za dobavljače, kao i olakotne okolnosti, smatrajući da je tako izrečena upravno – kaznena mjera razmjerna učinjenoj povre-

di te da ima odvratajući učinak, kako za samog počinitelja, tako i za ostale adresate ovoga zakona.

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a, na poveznici: <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2023/01/AZTN-c-a-FERMOPROMET-d.o.o.-potpisa-no-za-javnu-objavu.pdf>

Provedba ZNTP-a: AZTN kaznio Eurotex Global Trade d.o.o. (prije Glavice d.o.o.), Zagreb s 50.000,00 kuna zbog nametanja nepoštenih trgovačkih praksi

Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: AZTN) je zbog povrede odredaba Zakona o zabrani nepoštenih trgovačkih praksi u lancu opskrbe hranom (dalje u tekstu: ZNTP), kaznila EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o. (prije GLAVICE d.o.o.) s 50.000,00 kuna.

AZTN je po službenoj dužnosti protiv EUROTEX GLOBAL TRADE d.o.o. (dalje u tekstu: EUROTEX GLOBAL) pokrenuo upravni postupak u smislu ZNTP-a, radi utvrđivanja iskorištavanja značajne pregovaračke snage nametanjem nepoštenih trgovačkih praksi njegovim dobavljačima kukuruza

šećerca. Nakon provedenog postupka, AZTN je utvrdio da je EUROTEX GLOBAL, u sezoni otkupa 2018., svojim dobavljačima kukuruza šećerca nametnuo više nepoštenih trgovačkih praksi u smislu ZNTP-a.

Primjerice, EUROTEX GLOBAL poslovao je sa svojim dobavljačima kukuruza šećerca temeljem ugovora koji nisu sadržavali sve odredbe bitne za poslovni odnos ugovornih strana u smislu odredbi ZNTP-a. Također, Opći uvjeti poslovanja nisu bili sastavljeni u skladu s odredbama ZNTP-a. Naime, ugovori i Opći uvjeti poslovanja nisu sadržavali jasno određenje o cijeni

i/ili načinu određivanja, odnosno izračuna cijene. Također, AZTN je utvrdio kako je EUROTEX GLOBAL u odnosu na četiri dobavljača izvršio netransparentno umanjene vrijednosti poljoprivrednog proizvoda, kao i da je propustio za danu uslugu dobavljačima izdati račun u skladu s poreznim propisima, što je također u suprotnosti s odredbama ZNTP-a.

Zaključno, AZTN je utvrdio kako je EUROTEX GLOBAL u odnosu na 30 računa/otkupnih blokova izvršio plaćanja sa zakašnjenjem, odnosno u rokovima koji su dulji od ZNTP-om dopuštenih 30 dana od dana primitka svježeg proizvo-

Upravno-kaznena mjera

AZTN je izrečenu upravno - kaznenu mjeru u iznosu od 50.000,00 kuna, utvrdio uzimajući u obzir težinu, opseg, vrijeme trajanja i posljedice povrede za dobavljače, kao i više olakotnih okolnosti, smatrajući da je tako izrečena upravno - kaznena mjera razmjerna učinjenim povredama te da ima odvratajući učinak, kako za samog počinitelja, tako i za ostale adresate ovoga zakona.

da i/ili uredno zaprimljenog računa dobavljača.

Pored zabrane daljnjih postupanja koja su utvrđena nepoštenim trgovačkim praksama, EUROTEX GLOBALU je AZTN kao mjeru otklanjanja protupravnih postupanja, naložio dostavu dokaza o plaćenju razlici za manje obračunatu cijenu kod netransparentnog umanjene, zajedno s pripadajućim zateznim kamatama.

Cjeloviti tekst rješenja bez poslovnih tajni objavljen je na mrežnoj stranici AZTN-a, na poveznici: <https://www.aztn.hr/ea/wp-content/uploads/2023/01/UPI-034-032018-04026.pdf>

Uredba o stranim subvencijama: na snagu stupaju pravila kojima se osiguravaju pravedna i otvorena tržišta EU

Na snagu je stupila Uredba o stranim subvencijama.

Taj novi skup pravila za ispravljanje poremećaja uzrokovanih stranim subvencijama omogućit će da Europska unija ostane otvorena za trgovinu i ulaganja, a istodobno će se osigurati jednaki uvjeti za sve poduzetnike na jedinstvenom tržištu.

Komisija je Uredbu o stranim subvencijama predložila u svibnju 2021., a Europski parlament i Vijeće postigli su dogovor u rekordnom roku, u lipnju 2022. godine.

Nova pravila o stranim subvencijama kojima se narušava tržišno natjecanje

Nova pravila o stranim subvencijama kojima se narušava tržišno natjecanje Uredba o stranim subvencijama primjenjuje se na sve gospodarske aktivnosti u EU koje obuhvaćaju između ostaloga koncentracije (spajanja i stjecanja) i postupke javne nabave.

Novim se pravilima Komisija daje ovlast da istraži financijske doprinose trećih zemalja poduzećima koja posluju u EU i ako je potrebno, ispravi narušavajuće posljedice.

Uredba o stranim subvencijama sastoji se od tri instrumenta, koje će provoditi Komisija:

- obvezu poduzetnika da Komisiji prijave koncentracije koje uključuju financijski doprinos vlade treće zemlje ako: a) stečeni poduzetnik, jedna od strana u spajanju ili zajednički pothvat ostvaruju promet u EU od najmanje 500 milijuna eura i b) uključeni strani financijski doprinos iznosi najmanje 50 milijuna eura;
- obvezu poduzetnika da Komisiji prijave sudjelovanje u postupcima javne nabave ako: a) procijenjena vrijednost ugovora iznosi najmanje 250 milijuna eura i b) uključeni strani financijski doprinos iznosi najmanje četiri milijuna eura po trećoj zemlji. Komisija može zabraniti dodjelu ugovora u takvim postupcima poduzećima koja imaju koristi od subvencija kojima se narušava tržišno natjecanje;
- za sve druge situacije na tržištu Komisija može pokrenuti istrage na vlastitu inicijativu (po službenoj dužnosti) ako sumnja na strane subvencije kojima se narušava tržišno natjecanje. To uključuje mogućnost zahtijevanja ad hoc pri-

java manjih koncentracija i postupaka javne nabave.

Istražne ovlasti i postupci

Prijavljena koncentracija ne može se dovršiti, a ponuditelju koji je pod istragom Komisije ne može se dodijeliti ugovor o javnoj nabavi prije dovršetka istrage. U slučaju kršenja te obveze Komisija može izreći novčane kazne u iznosu do 10% ukupnog godišnjeg prometa poduzetnika. Komisija može zabraniti i dovršetak subvencionirane koncentracije ili dodjele ugovora o javnoj nabavi subvencioniranom ponuditelju. Uredbom se Komisiji dodjeljuje širok raspon istražnih ovlasti za prikupljanje potrebnih informacija, uključujući: a) slanje zahtjeva za informacije poduzetnicima; b) prikupljanje informacija unutar i izvan Unije; te c) pokretanje istraživanja tržišta u vezi s određenim sektorima ili vrstama subvencija. Komisija može koristiti i tržišne informacije koje dostave poduzetnici, države članice ili bilo koja fizička ili pravna osoba ili udruženje. Ako utvrdi da strana subvencija postoji i narušava jedinstveno tržište, Komisija može uravnote-

žiti negativne učinke narušavanja s pozitivnim učincima subvencije za razvoj subvencionirane gospodarske djelatnosti. Ako negativni učinci nadmašuju pozitivne, Komisija poduzetnicima može nametnuti strukturne ili nestrukturne kompenzacijske mjere, ili ih prihvatiti kao preuzete obveze kako bi ispravila narušavanje (npr. prodaja određene imovine ili zabrana određenog ponašanja na tržištu). U pravilu se smatra da "nije vjerojatno" da subvencije manje od četiri milijuna eura u razdoblju od tri godine narušavaju tržišno natjecanje, dok se subvencije ispod praga de minimis državne potpore Unije smatraju nenarušavajućima. U kontekstu koncentracija i postupaka javne nabave koji se moraju prijaviti, Komisija može razmatrati strane subvencije dodijeljene do tri godine prije transakcije. Međutim, Uredba se ne primjenjuje na dovršene koncentracije i javne nabave koje su pokrenute prije 12. srpnja 2023. godine. U svim ostalim situacijama Komisija može razmotriti subvencije dodijeljene u proteklih deset godina. Međutim, Uredba se primjenjuje samo na subvencije do-

dijeljene u razdoblju od pet godina prije 12. srpnja 2023. godine, ako se takvim subvencijama narušilo jedinstveno tržište nakon početka primjene.

Daljnji koraci

Stupanjem na snagu Uredba prelazi u ključnu fazu provedbe, a primjenjivat će se za šest mjeseci, od 12. srpnja 2023. Komisija će nakon tog datuma moći pokretati istrage po službenoj dužnosti. Obveza prijavljivanja za poduzeća stupit će na snagu 12. listopada 2023. godine. U nadolazećim tjednima Komisija će predstaviti nacrt provedbene uredbe kojim će se pojasniti primjenjiva pravila i postupci, uključujući obrasce za prijavu koncentracija i postupaka javne nabave, izračun rokova, pristup dokumentaciji postupaka i povjerljivost informacija. Dionici će zatim imati četiri tjedna za očitovanje o tim nacrtima dokumenata prije dovršetka i donošenja provedbenih pravila sredinom 2023. godine. **a**

Više informacija

[Strane subvencije, pitanja i odgovori, informativna stranica](#)